

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. ČTVRTLETÍ 2015

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním čtvrtletí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **25 609** událostí, což je o 27 % více než ve stejném období roku 2014. Nejčetnějšími událostmi byly technické havárie – 54,1 % z celkového počtu, dopravní nehody – 18,1 %, požáry – 16,0 %, následují úniky nebezpečných chemických látek – 5,0 %. Plané poplachy tvoří 6,8 % z celkového počtu událostí.

Nejčastěji hasiči zasahovali v úterý – 21,6 %, nejméně událostí se stalo ve středu – 10,5 %.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2013	2014	2015	Index 15/14
Požáry s účastí jednotky PO	3 642	4 883	4 092	84
Dopravní nehody	4 636	3 876	4 624	119
Úniky nebezpečných látek	934	1 220	1 274	104
z toho „ropných produktů“	668	973	855	88
Technické havárie	10 795	8 600	13 861	161
Radiační havárie a nehody	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	8	7	26	371
Plané poplachy	1 514	1 579	1 732	110
UDÁLOSTI CELKEM	21 529	20 165	25 609	127

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 5 událostí (z toho 3 požáry), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim JPO z ČR povolány.

*Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. **živelních pohrom**) v 1. čtvrtletí 2015 následující: celkem **7 019** (+6 435) zásahů, z toho 12 u požárů (+12), dále 499 u dopravních nehod (+462), 2 u úniků nebezpečných látek (+2) a 6 506 u technických havárií, zejména technických pomocí (+5 959). Nárůst byl způsoben zejména zásahy u větrných smrštů a spojených se sněhem.*

Počet **požárů** poklesl o 16 %. Na příznivý vývoj měl vliv především menší větší počet požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, zejména vlivem vlhčího a poměrně chladného počasí na většině území ČR.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO oproti loňskému roku vzrostl o 6 %. Nejčetnější byly zásahy u dopravních nehod v hl. m. Praze – 213 (-2) a v Ostravě – 120 (-18), minimum v okrese Jeseník – 12 (-6). Celkově u dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili 1 834 osob (+441), při zásazích se vyskytlo 141 (-12) usmrcených osob a také 2 802 (+165) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou letos nejčetnější úniky ropných produktů – 855 (-118), úniky plynů včetně aerosolů – 318 (+159), dále úniky kapalin mimo ropných produktů – 76 (+11), pevných látek – 4 (-3) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 21 (+5). Nejvyšší počet těchto případů byl v hl. m. Praze – 145 (-14), jenom 2 (0) nastaly v okrese Jeseník.

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 2 (+2), technické pomoci – 12 265 (+4951), technologické pomoci – 132 (-3) a ostatní pomoci – 1 462 (+311). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v hl. m. Praze – 1 116 (+348) a Ostravě – 539 (-190), nejmenší počet v okrese Jeseník – 50 (-46).

Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 10%, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil o 1 %. Nejčetnější (45 %) jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací, další jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (20 %), další přivolání k nenahlášenému pálení (12 %), zneužití jednotky PO (4 %) a jiné důvody (19 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze – 284 (+37), žádný v okrese Klatovy (-8).

2. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2013	2014	2015	Index 15/14	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	1 854	1 994	2 324	117	9,1
Středočeský	2 678	2 330	3 362	144	13,1
Jihočeský	1 486	1 307	1 917	147	7,5
Plzeňský	1 242	1 132	1 709	151	6,7
Karlovarský	786	753	1 175	156	4,6
Ústecký	1 646	1 810	2 095	116	8,2
Liberecký	860	887	1 199	135	4,7
Královéhradecký	1 037	992	1 485	150	5,8
Pardubický	1 200	1 103	1 362	123	5,3
Vysočina	1 511	1 351	1 884	139	7,3
Jihomoravský	1 998	1 665	2 003	120	7,8
Olomoucký	1 180	1 135	1 240	109	4,8
Zlínský	838	769	893	116	3,5
Moravskoslezský	3 213	2 937	2 961	101	11,6
Celkem	21 529	20 165	25 609	127	100,0

3. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2013	2014	2015	Index 15/14
Počet zásahů všech jednotek PO	28 481	28 129	35 398	126
- jednotek HZS ČR	19 450	19 512	23 217	119
- jednotek SDH obcí	6 287	6 710	9 988	149
- jednotek HZS podniků	2 487	1 600	1 835	115
- jednotek SDH podniků a ostatních	257	307	358	117

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti 1. čtvrtletí roku 2014 **počet zásahů jednotek PO**, a to o 26 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 65,6 % a je nižší oproti loňskému období o 3,8 %, u jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 28,2 % a oproti loňsku vzrostl o 4,4 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,2 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 1,0 %.

4. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, v letošním 1. čtvrtletí **16 330** (+8 791) osob. Zároveň bylo **83** hasičů zraněno (+6), z toho **64** profesionálních (+2) a **19** dobrovolných (+4). Při zásazích se vyskytlo také **646** usmrcených osob (+88) – jednotky PO pomáhaly při vyprošťování či vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla také **4 717** zraněným osobám (+597) poskytnuta pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

5. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Tyto 3 složky jsou hlavními garanty integrovaného záchranného systému. V prvním čtvrtletí 2015 bylo evidováno **24 581** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (+3 139). Nejvíce, tj. 60,6 % z celkového počtu, připadlo na Policii ČR, dále 23,1 % na zdravotnickou záchrannou službu a 7,4 % na obecní policii. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

II. POŽÁRY

V období od 1. 1. do 31. 3. 2015 vzniklo v ČR **4 228** požárů (s účastí i bez účasti jednotek PO). Přímé škody dosáhly částky **343,4** mil. Kč, **32** osob bylo usmrceno a dalších **296** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku nižší o 16 %, škody jsou nižší o 28 %. Počet usmrcených osob je vyšší o 33 % a počet zraněných je prakticky stejný.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **1 799** mil. Kč.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2013	3 798	596,8	44	351
2014	5 032	479,2	24	295
2015	4 228	343,4	32	296

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob.

Nejvíce požárů vzniklo v hl. m. Praze – 559 (-52) a v Ostravě – 148 (-35). Nejméně požárů bylo v okr. Vyškov – 11 (-26).

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. čtvrtletí

Příčina/rok	2013	2014	2015	Index 15/14
Úmyslné zapálení	312	359	399	112
Hra dětí s ohněm	19	35	36	103
Neprokázané zavinění	0	0	732	x
Nedbalost dospělých	537	696	1 196	x
Závady komínů	149	108	471	x
Závady topidel	56	37	40	108
Technické závady (mimo komínů a topidel)	602	552	666	121
Samovznícení	9	14	40	286
Výbuchy	3	1	3	300
Dopravní nehody	29	28	23	82
Dále nedošetřované požáry	1 828	2 868	0	x
Ostatní příčiny	10	10	16	x
V šetření	0	0	59	x
Neobjasněno	244	324	543	x
CELKEM	3 798	5 032	4 228	84

x – vlivem změny metodiky nelze kategorii srovnávat s předchozím obdobím.

Dále nedošetřované požáry jsou od r. 2015 zařídovány jako všechny další požáry. Např. požáry v komínových tělesech bez škody jsou zahrnuty do kategorie *Závady komínů* - ta zahrnuje nevhodnou konstrukci, spáry, zadržný trám, vznícení od jisker z komína a vznícení sazí. Do kategorie *Nedbalost dospělých* jsou začleněny případy vznícení potravin při vaření a ostatní nedbalosti bez škod a následků na zdraví.

Nově byla zavedena příčina *Neprokázané zavinění* vymežující požáry, které byly jednoznačně způsobeny porušením předpisů na úseku požární ochrany, ale vzhledem k okolnostem případu je nebylo možné jednoznačně zahrnout do kategorie úmyslu či nedbalosti, což je typické např.

pro požáry kontejnerů nebo popelnic zejména v městské zástavbě s relativně zanedbatelnou přímou škodou či žádnou škodou. Zároveň do této kategorie mohou spadat i požáry travních porostů, hrabanek či jiných volných ploch. Zavedením této příčiny lze vymezit okruh požárů, které jsou nejspíše spojeny také s vandalismem.

V kategorii *Ostatní příčiny* již nejsou jiné příčiny a zůstaly zde pouze blesky, živelní pohromy, vojenská cvičení a ohňostroje.

Kategorie *Neobjasněno, v šetření* byla rozdělena na dvě samostatné.

Z celkového počtu **32** usmrcených osob při požárech bylo:

- 0 dětí do 15 let
- 27 osob ve věku od 15 do 60 let,
- 5 osob ve věku nad 60 let.

3. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

10. 1. – **Administrativní budova mrazíren fy SOFIL spol. s.r.o.**, Praha – Sedlec.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 30 000 000 Kč.

25. 1. – **Pila firmy SOTENA SERVIS a.s.**, Mariánské Radčice, okr. Most.

Příčina: úmyslné zapálení.

Škoda: 10 004 000 Kč.

1. 3. - **Tlakový lis a vzduchotechnika výrobní haly firmy KOVOLIT a.s.**, Modřice, okr. Brno venkov.

Příčina: technická závada a vznícení hořlaviny od žhavého vylitého hliníku.

Škoda: 15 000 000 Kč.

Evakuováno: 5 osob.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciačního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. čtvrtletí 2015

kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM
Hl. m. Praha	32	50	12	94
Středočeský	11	34	98	143
Jihočeský	61	38	34	133
Plzeňský	9	36	106	151
Karlovarský	0	12	27	39
Ústecký	2	69	62	133
Liberecký	7	7	26	40
Královéhradecký	1	33	17	51
Pardubický	32	16	60	108
Vysočina	20	18	34	72
Jihomoravský	8	3	11	22
Olomoucký	15	27	41	83
Zlínský	2	39	17	58
Moravskoslezský	641	213	31	885
CELKEM	841	595	576	2012

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz